

Sch'in guid da muntogna venda cudeschs

«Piz und Buch» per alpinists e cultura muntagnarda

DA CLAUDIA CADRUVI / ANR

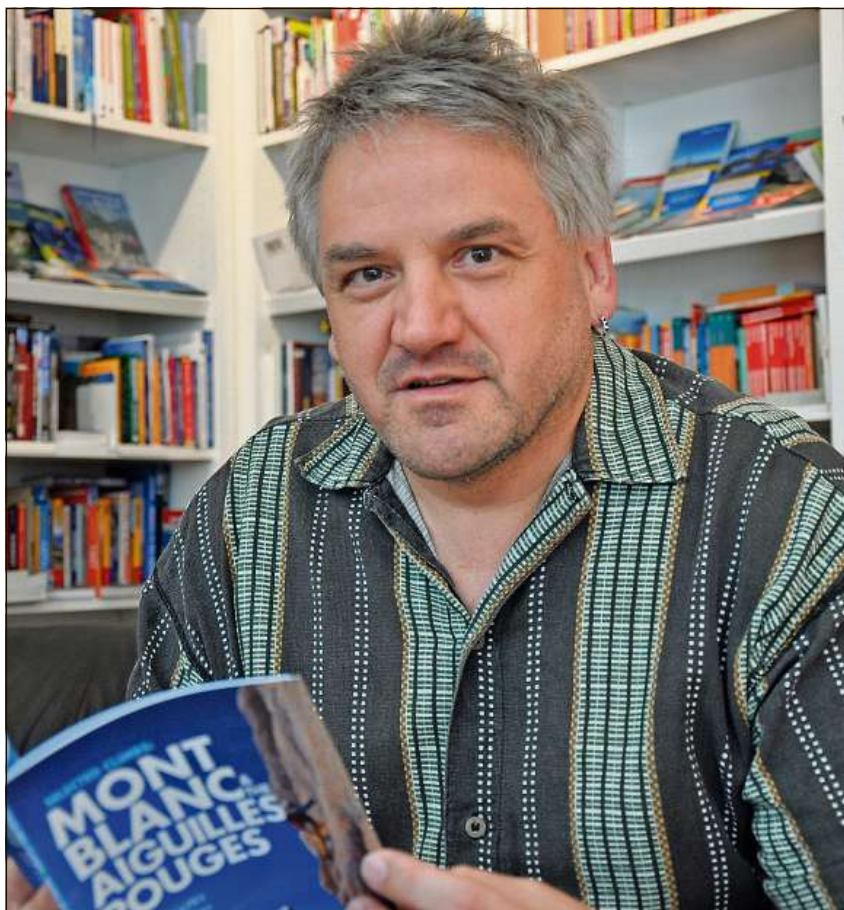
■ **Dapi prest ventg onns exista ella – la libreria per alpinissem e cultura muntagnarda. In Grischun da Fanas maina la fatschenta. Lien Roffler fiss en sasez architect. Ma el gudogna ses daners sco librarist e guid da muntogna.** Mo per schabetg na gartegian ins betg en questa libreria a Turitg. Ins sto schon savair nua ch'ella sa chatta. Numnadain en la Müllerstrasse en il circuit quatter damaivel da la caserna. Ils blers clients enconuschan la via. Els vegnan aposta, magari schizunt da l'exteriur. Insatge sco «Piz und Buch» na datti uschiglio nagliur en Svizra. Er en Frantscha u Germania existan mo singulas librerias paregliablas.

Canapé e cussegliazium

Sch'ins entra na crodi betg si ch'igl è ina libreria speziala. Las curunas èn stachenadas cun cudeschs e sin las maisas s'emplanan las ediziuns novas. Sulet il canapé amez il pitschen local dat d'entellir ch'il possessur n'ha betg mo en senn la svieuta svelta, mabain po era quir a la clientella da seser e sfegliar patgific.

Cun tladar ed observar co ch'il vender survescha èsi spert cler: «Piz und Buch» è daplì ch'ina simpla libreria. In um less per exempel savair nua ch'ins po ir a raiver uss ch'i fa ina tala chalira. Il librarist recumonda dad ir en il Brunnital en l'Uri. Là èsi uschiglio adina memia fraid per rampignar en las paraids dal nord. Uss han ins là temperatures empernaivlas.

In auter client s'interesscha per ina ruta insanua en Frantscha. En in dai tira il vender pliras ediziuns ord la curuna e fa attent ch'ins stoppia percas quintar da stuaier cuschnar sez en las chamonas da lezza regiun.

Per mintgin che planisescha ina tura – saja quai en Svizra, Norvegia u Tailanda – ha Lien Roffler in cudesch e per il solit anc in bun cussegl.

FOTOS C. CADRUVI

Gist quai è la spezialitad da «Piz und Buch». Ins na banduna la stizun betg mo cun in guid e la charta geografica per la proxima tura, mabain gist anc cun in tip d'inform.

Grev da chattar chartas e guides

Lien Roffler è creschì si a Fanas en il Partenz. Sco giuvenot tutgava el tar quels rampignaders che faschevan legher sur dals knickerbockers. El e ses collegas gievan a raiver cun

chaltzers e chautschas da gimnastica – schon mo per sa distanziar dals vegls.

«En sasez n'avev'jau mai quintà da vegnir guid da muntogna», di Roffler. El aveva gi en senn da daventar architect. Durant il studi ha in collega surmanà el da far la patenta da guid. Suentar il studi d'architettura n'ha Roffler betg chattà lavur ed ha perquai manà turas en Svizra ed en l'exteriur. Ord motivs famigliars ha el cun il

temp tschertgà ina pussaivladad da betg adina stuaier esser sin il sfratg. Sco guid aveva el remartgà ch'igl era per part grev da chattar litteratura adattada «schon mo davart la regiun dal Mont Blanc». Uschia è naschida l'idea per ina libreria spezialisada.

In'entschatta dira

«Ils emprims trais onns èsi stà dir», raquinta Roffler. La libreria ha mo pudì surviver perquai ch'el fascheva anc guidadas. Ma cun il temp hai fatg la curella tar ils alpinists che «Piz und Buch» porschia ina vasta paletta da publicaziuns e ch'ins possia discutir là cun profis davart rampignar, davart turas da skis u dad aventuras en auters pajais. Tuts che lavuran en «Piz und Buch» han in'experientscha vasta sco alpinists. Perquai po la pitschna libreria subsister encunter la concorrenza dals gigants da la branscha sco l'Orell Füssli u Transa.

Aventuras e seccaturas

Sper chartas geograficas e guides survegn ins en «Piz und Buch» era belletristica mun-

tagnarda. Adina tschertgadas èn biografias d'alpinists che raquintan da lur seccaturas. In dals cudeschs preferids da Roffler è «Gebirg», en il qual l'autur *Albert Vinzens* descriva co che ses collega da raiver è sa disgrazià en il Yosemite Valley.

En il fratemp datti era cudeschs sco «Die Psychologie des Bergsteigens», en il qual *Manfred Ruoss* tracta ils motivs dad umans che sa mudregian per tut pretsch sin ils pli auts pizs dal mund. E *Johann Günther-König* sa fatschenta en «Eine Geschichte des Gehens» cun il svilup dal viandar ch'è daventà ils ultims onns in fenomen e commerzi da massa.

Cun las rotschadas da viandants en las muntognas na po Roffler betg sa famigliarisar – «era sch'jau profitesch gea da quai», sco el conceda. Sch'el maina oz ina tura tschertga el las sendas e chamonas nua che mo paucs sa perdan.

Visitar la libreria «Piz und Buch» pon ins er a moda virtuala sin la pagina d'internet www.pizbue.ch

Guids, chartas geograficas, belletristica – tut tge che ha da far cun raiver e viandar chattans ins en la libreria «Piz und Buch».